

โคกนาฏกรรม 14 สิงหาคม แบงก์รัฐฯ ไม่มีอนาคต

หลังถูกมรสุมวิกฤตเศรษฐกิจ
กระทบอย่างหนักในช่วง 2-3 ปี
ที่ผ่านมา ปัจจุบันระบบสถาบันการ
เงินไทย เข้าสู่ยุคการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างสู่กลุ่มทุนต่างชาติ หลาย
ธนาคารที่เคยถูกครอบครองโดย
ตระกูลคนไทย ต้องเปลี่ยนมือ
แนวทางของมาตรการ 14 สิงหาคมที่
รัฐเข้าไปแทรกแซงธนาคารที่ประสบ
ปัญหาถูกคาดหวังจะได้ผลในการ
ฟื้นฟูสถาบันการเงินและเศรษฐกิจไทย
แต่ข้อเท็จจริงล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง

เพราะแบงก์เอกชนคืนพื้นที่การถูกยึด
ส่วนที่หนี้ไม่พ้นถูกยึดเพื่อขายแต่
กลับเป็นกาช้ำเต็ม นับเป็นความ
ผิดพลาดของรัฐบาลที่สร้างความเสีย
หายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมไทย
จนวันนี้อย่างไม่มีแนวโน้มจะสิ้นสุด

"วิกฤตเศรษฐกิจไทย ทำให้เกิด
ความเสียหายทางเศรษฐกิจของธนา
การพาณิชย์ การขาดทุน ขาดแคลน
เม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจ ขณะนี้

อ. บ. ต. อ. ห. บ. ้า

■ โศกนาฏกรรม

รัฐบาลขาดความสามารถทางการเงินในการใช้งบประมาณเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และลงทุนในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ยังเกิดวิกฤติทางสังคม เกิดการประท้วงครั้งใหญ่ ฯลฯ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ระบุในรายงานการศึกษาวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540

รัฐบาลยึดมั่นวิชายคนไทยเสียเปรียบ

ตระกูลวังหลี่ เจ้าของธนาคารนครธนที่เป็นธนาคารครอบครัวคนจีนบริหารท่ามกลางประเทศไทย ต้องสูญเสียอำนาจ 10 ก.ย.2542 ให้ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด เข้ามาถือหุ้นใหญ่ โดยซื้อหุ้นจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินสัดส่วน 75% เป็นการปิดฉากตำนานธนาคารที่เก่าแก่อันดับ 2 ของเมืองไทย

ธนาคารยูโอบี กลุ่มทุนจากสิงคโปร์เข้าครอบครอง ธนาคารวิเทศสินที่เกิดจากการควบรวมธนาคารแหลมทองและธนาคารวิเทศสิน โดยถือหุ้นใหญ่สัดส่วน 75.02% ของทุนจดทะเบียน

แม้เป็นการจัดการผูกขาดของสองตระกูลในสองธนาคารแต่ความเสียหายกลับเป็นประชาชนในรูปของภาษีอากร เพราะกองทุนฟื้นฟู ธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังได้เข้าไปถือหุ้น แดมสร้างเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์ต่างชาติภายใต้รูปแบบสอัส เกนแชร้งและยีสต์ เมทเทคแนชคือ การรอรับความเสียหายจากการบริหารของต่างชาติ ในระยะเวลา 5 ปี

ขณะที่การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินจนถึงวันนี้ ยังไม่ชัดเจน" โดยเฉพาะ 2 ธนาคารของรัฐที่แทรกแซงตามโครงการคือ นครหลวงไทยและศรีนคร ที่ตลอดปี 2543 กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยต่างผลักดันและหวังที่จะดำเนินแก้ไขทั้งสองธนาคารแต่ก็ไม่สำเร็จ

ทางการตั้งใจขายนครหลวงไทยและศรีนคร จึงประเคนให้นักลงทุนโดยเชื่อว่าต่างชาติที่เข้ามาซื้อธนาคารแน่ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นกำลังสร้างความเสียหายมหาศาลให้กับธนาคารอย่างมากเพราะฐานะย่ำแย่ลงทุกวัน เปรียบเหมือนผู้หญิง ปัจจุบันคนนี้มีสภาพที่ดูไม่ได้แล้ว และคงไม่มีใครสนใจผู้หญิงคนนี้ ความหมายก็คือ เราเสียรัฐชาติ "แหล่งข่าวธนาคารรัฐกล่าว

เห็นได้จาก แม้แต่ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ (HSBC) ที่หมายมั่นซื้อธนาคารศรีนครบนความคิดต้องซื้อได้ถูกและต่อรองเต็มที่ สุดท้ายข้อเสนอที่อ้างต่อทางการเป็นข้อเสนอที่ถูกปฏิเสธ ทำให้การเจรจาต้องหยุดลง

ด้านนครหลวงไทย ที่ผ่านมามีหลายกลุ่มเสนอตัวและสนใจอย่างมากที่จะบริหารธนาคารนครหลวงไทย ไม่ว่าจะกลุ่มนิเวศวิทย์ แต่ไม่ผ่านเพราะเสนอราคาซื้อต่ำเกินไป ขณะที่มีความพยายามที่จะให้กองทุนฟื้นฟูเงินบ้างและข้าราชการ(กบข.) เข้ามาลงทุนในธนาคาร โดยมีพันธมิตรต่างชาติร่วมด้วย แต่ก็ยังไม่ชัดเจน แม้ล่าสุดบง.ทศ.ก็ยื่นข้อเสนอขอสห.ในการเข้าบริหารธนาคาร แต่ทั้งหมดคงต้องรอ ธนาคารไทยธนาคารในฐานะที่ปรึกษาสรุปแผนที่จะเสนอ

ไม่ว่าทางการจะขายหรือ ให้บริหารต่อต้องชัดเจนและรีบดำเนินการไม่ใช่ปล่อยไว้แบบนี้ ช่วงที่ผ่านมาแบงก์ทำอะไรไม่ได้ เพราะทางการอ้างว่าไม่ต้องการเห็นความเสี่ยงมากขึ้นอีก ยอมรับว่าเหนื่อยจากนโยบายของสห.และมักถูกกลองของตลอดผู้บริหารธนาคารรัฐกล่าว

แบงก์เอกชนเป็นโครงการฯ 3 แสนล้าน ใช้แค่ 7 หมื่นล้าน

สำหรับมาตรการ 14 สิงหาคมเหนือการเข้าไปแทรกแซงธนาคารที่มีปัญหาแล้ว ยังรวมถึงการเสริมสร้างและเปิดให้ธนาคารพาณิชย์เข้าโครงการภายใต้ชื่อ การให้ความช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุนแก่สถาบันการเงินเมืองเงินถึง 3 แสนล้านบาท แต่สิ่งที่เกิดขึ้นจริงๆ ธนาคารพาณิชย์ต่างหลีกเลี่ยงที่จะเข้าโครงการ เนื่องจากมีข้อจำกัดและเงื่อนไขที่รับไม่ได้

ทำให้ธนาคารต้องดิ้นรนและเร่งเพิ่มทุน เพื่อให้ฐานะของธนาคารดีขึ้นและไม่ต้องการตกเป็นธนาคารของรัฐเหมือนธนาคารอื่น ตัวอย่างที่ชัดเจนธนาคารกสิกรไทยได้เพิ่มทุนไปก่อนหน้านี้ 1,176 ล้านบาท ราคา 20 บาทต่อหุ้น เสนอขายประชาชนเมื่อ 8-21 ต.ค.42 ได้เงินเพิ่มทุนประมาณ 23,500 ล้านบาท ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ต่างดิ้นสุดชีวิตที่จะไม่เข้าโครงการ โดยยอมรับจากต่างประเทศ ซึ่งผลดีธนาคารแข็งแกร่ง แต่ "ความเป็นเจ้าของ" ลดลงมาก เห็นได้จากสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติสูงขึ้นในระดับเฉลี่ย 48%

วงเงิน 300,000 ล้านบาทที่ตั้งไว้รองรับการเข้าโครงการ เสริมเงินกองทุนขั้นที่ 2 รวมยอดการใช้มีแค่ 70,682 ล้านบาท ธนาคารไทยพาณิชย์ขอใช้วงเงินสูงที่สุดถึง 32,500 ล้านบาท 31 มี.ค.42 ในส่วนที่มเงินกองทุนขั้นที่ 1 ธนาคารทหารไทยใช้วงเงิน 19,920 ล้านบาท เมื่อ 4 พ.ค.43 เพิ่มเงินกองทุนขั้นที่ 1 เช่นกันและยังมีบริษัทเงินทุนขอรับความช่วยเหลือ

ลดขนาดกิจการเลือกที่เหนือ

ช่วง 2 ปีที่ผ่านมาการเพิ่มทุนเพื่อหวังให้มีทุนที่เพียงพอกับสภาวะปัญหาและทำให้ความเชื่อว่าการมีทุนจำนวนมากเป็นสมมุติฐานที่ไม่ถูกต้อง เพราะสภาพเศรษฐกิจไม่ดีขึ้น สินเชื่อเคอเลียงไทรไม่ชำระแบงก์ ความยุ่งยากในเรื่องหนี้เสีย

ขยายตัวเป็นทวีคูณ

โดยสรุปความแรงของปัญหาเกี่ยวกับทุนลดลงในช่วงที่ผ่านของการแก้ไข เริ่มการแข่งขันและปรับตัวมากขึ้น จึงเริ่มปฏิบัติ"องค์กรของธนาคารด้วยการลดหรือไม่เพิ่มขนาด โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

นอกจากนี้ทั้งธนาคารกรุงเทพ กสิกรไทย ไทยพาณิชย์ กรุงศรีอยุธยา ได้มีการปรับตัวและปฏิบัติองค์กรให้ก้าวสู่ความเป็นสากลมากขึ้น

แบงก์บัวหลวงเป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่มีการปรับตัวด้านโครงสร้างผู้ถือหุ้นและโครงสร้างการจัดการน้อยที่สุด แต่ยังคงยึดหลังคงสภาพเดิมที่เป็นแนวทางที่ใช้มายาวนานตั้งแต่ 40 ปีที่ผ่านมา และธนาคารก็ยังคงรักษาการคงสภาพเดิมไว้จนเห็นได้จากในช่วงสิ้นธ.ค.2542 ผู้ถือหุ้นใหญ่ 10 อันดับรายแรกเป็นกลุ่มตระกูลโชภานพันธ์ และดึงนายโฆสิต ปั้นเปี่ยมวิษุทธิ์ มาดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารแทน นายชาติ โชภานพันธ์ เมื่อ 1 มี.ค.2542

กลุ่มธนาคารลูกค้าครึ่ง ช่วงแรกจะเน้นการปรับลดขนาดองค์กรและลดพนักงานลง ซึ่งเป็นภาพที่เกิดขึ้น ช่วงที่สองคือ การปฏิรูประบบบริหารงาน นำผู้เชี่ยวชาญมาเสริมทีม

ธนาคารดีบีเอสไทยทุนเป็นธนาคารที่มีการปรับตัวมากที่สุดในจำนวนธนาคารลูกค้าครึ่ง 4 แห่ง ไม่ว่าด้านโครงการจัดการมีการแบ่งแยกการจัดการธนาคาร ด้วยการแบ่งตามธุรกรรมทางการเงิน เช่น กลุ่มรายย่อย กลุ่มการเงิน กลุ่มบริหารความเสี่ยง ฯลฯ ซึ่งได้มีการดึงมืออาชีพจากสิงคโปร์ มีประสบการณ์บริหารตลาดการเงินมากกว่าไทย เข้ามาบริหารโครงสร้างหลักๆ 6 คน เป็นต้น ■

